

Oss, 13 augustus 2020

Betreft: artikel 41 vragen Bevoegdheden COVID-19 crisis

Geacht college,

In de persconferentie van 29 juli 2020 werd gesteld dat er lokale experimenten met mondkapjes komen die bedoeld zijn voor 'gedragsbeïnvloeding'. In de noodverordening COVID-19 van veiligheidsregio Brabant-Noord van 10 augustus 2020 wordt in artikel 2.5 a de bevoegdheid aan de voorzitter van de veiligheidsregio gegeven om gebieden of locaties aan te wijzen waar mondkapjes verplicht zijn voor personen van 13 jaar en ouder.

In diverse media hebben experts, waaronder verschillende hoogleraren staatsrecht, aangegeven dat het verplicht stellen van mondkapjes in strijd is met onze grondwet^{1 2} omdat daarvoor een wettelijke basis nodig is met sterke democratische legitimatie die afkomstig is van regering en Staten-Generaal. Dit ontbreekt bij de noodverordeningen van de veiligheidsregio's. GroenLinks is zich ervan bewust dat de regels in de noodverordening van onze veiligheidsregio door het kabinet worden bepaald en in de vorm van een aanwijziging door de minister worden geformuleerd en dat de regelruimte van de veiligheidsregio zelf dus zeer beperkt is.

GroenLinks heeft hier de volgende vragen over.

1. GroenLinks vindt dat wanneer diverse hoogleraren, die gespecialiseerd zijn in staatsrecht, stellen dat het verplichten van mondkapjes in strijd is met onze grondwet het van groot belang is om dit signaal serieus te nemen en te zorgen voor eenduidig uitsluitel hierover. Is de burgemeester bereid om dit vraagstuk bij het regionaal beleidsteam van de veiligheidsregio in te brengen met de vraag of hier een formele uitspraak door een bevoegd orgaan over kan worden gedaan?
2. Groenlinks begrijpt dat de tijdelijke wet COVID-19 Justitie en Veiligheid de veiligheidsregio de bevoegdheid heeft gegeven om in onze regio maatregelen te kunnen treffen die passen bij de ernst van de situatie binnen regionale grenzen en dat gemeenteraden geen actieve rol spelen in de besluitvorming hierover. Bij de persconferentie van donderdag 6 augustus werd gesteld dat er lokaal maatregelen kunnen worden opgelegd bovenop de landelijke maatregelen.
  - a. Klopt het dat artikel 39 van de wet veiligheidsregio's ervoor zorgt dat artikel 176 derde tot en met het zesde lid van de gemeentewet van kracht blijft waardoor de gemeenteraad in geval van lokale maatregelen bevoegd gezag is om deze maatregelen te bekrachtigen of te laten vervallen?

---

¹ <https://nos.nl/artikel/2342362-deskundigen-verplicht-dragen-mondkapje-is-wettelijk-niet-mogelijk.html>

² <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5174259/mondkapjesplicht-mag-niet-staatsrecht-wim-voermans>

- b. Zo nee, waarom niet?
3. Volgens artikel 40.1 van de wet veiligheidsregio's zal de voorzitter van onze veiligheidsregio na afloop van de COVID-19 crisis schriftelijk verslag uitbrengen aan de gemeenteraden. De gemeenteraden kunnen naar aanleiding daarvan vragen stellen en ook besluiten hun standpunt hierover ter kennis te brengen van de minister door tussenkomst van de commissaris van de Koning. De COVID-19 crisis duurt nu al zo'n 6 maanden en er is geen zicht op het einde daarvan waardoor er binnen de gemeenteraden geen evaluatie kan plaatsvinden. In veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft toch een tussentijdse evaluatie plaatsgevonden.
- Is de burgemeester bereid om in het regionaal beleidsteam van de veiligheidsregio een voorstel te doen voor een dergelijke tussentijdse evaluatie in onze veiligheidsregio?
  - Zo nee, waarom niet?
  - Onze regio heeft te maken gehad met een forse uitbraak. Is het gezien de vele gemeenteoverstijgende kwesties rond COVID-19 in onze regio mogelijk om een gezamenlijke vergadering van de gemeenteraden en provinciale staten te organiseren?
4. De voorzitter van het Veiligheidsberaad heeft, namens de voorzitters van de vijftienvijf Veiligheidsregio's, gereageerd op het concept van de 'Tijdelijke wet maatregelen COVID-19'. Uit technische vragen van GroenLinks bleek dat deze reactie niet openbaar is.
- Waarom is deze reactie niet openbaar?
  - Is deze reactie wel met tekening voor geheimhouding door raadsleden in te zien?
  - Zo nee, waarom niet?
  - Zo nee, welke democratisch gekozen volksvertegenwoordigers hebben dan wel recht op inzage?
5. Vanaf het begin van de COVID-19 crisis is de gemeenteraad regelmatig op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen in onze veiligheidsregio, waarvoor dank. Echter is de laatste update van 9 juni, ruim 2 maanden geleden dus. Uit beantwoording van technische vragen van GroenLinks bleek dat er geen updates kwamen omdat het vakantie is.
- Bent u het met GroenLinks eens dat in deze COVID-19 crisis waarbij veiligheidsregio's een cruciale rol spelen het ook tijdens vakanties van groot belang is dat lokale volksvertegenwoordigers op de hoogte worden gehouden?
  - Zo nee, waarom niet?
  - Zo ja, is de burgemeester bereid dit kenbaar te maken in het regionaal beleidsteam van onze veiligheidsregio?
  - Is de burgemeester bereid om in het regionaal beleidsteam voor te stellen om een wekelijkse of 2-wekelijkse update te geven aan de gemeenteraden zoals ook in veiligheidsregio Gelderland-Zuid gebeurt?

Met vriendelijke groet,
Namens de fractie van GroenLinks,
Ester Bos